ARANYA KANDAM സർഗം3

അഥ രാമഃ സുതീക്ഷ്ണേന ജാനക്യാ ലക്ഷ്മണേന ച .
അഗസ്ത്യസ്യാനുജസ്ഥാനം മധ്യാഹ്നേ സമപദ്യത .. 1..

തേന സമ്പൂജിതഃ സമ്യഗ്ഭുക്ത്വാ മൂലഫലാദികം .
പരേദ്യുഃ പ്രാതരുത്ഥായ ജഗ്മുസ്തേഽഗസ്ത്യമണ്ഡലം .. 2..

സർവർതുഫലപുഷ്പാഢ്യം നാനാമൃഗഗണൈര്യുതം .
പക്ഷിസംഘൈശ്ച വിവിധൈർനാദിതം നന്ദനോപമം .. 3..

ബ്രഹ്മർഷിഭിർദേവർഷിഭിഃ സേവിതം മുനിമന്ദിരൈഃ .
സർവതോഽലങ്കൃതം സാക്ഷാദ് ബ്രഹ്മലോകമിവാപരം .. 4..

ബഹിരേവാശ്രമസ്യാഥ സ്ഥിത്വാ രാമോഽബ്രവീന്മുനിം .
സുതീക്ഷ്ണ ഗച്ഛ ത്വം ശീഘ്രമാഗതം മാം നിവേദയ .. 5..

അഗസ്ത്യമുനിവര്യായ സീതയാ ലക്ഷ്മണേന ച .
മഹാപ്രസാദ ഇത്യുക്ത്വാ സുതീക്ഷ്ണഃ പ്രയയൗ ഗുരോഃ .. 6..

ആശ്രമം ത്വരയാ തത്ര ഋഷിസംഘസമാവൃതം .
ഉപവിഷ്ടം രാമഭക്തൈർവിശേഷേണ സമായുതം .. 7..

വ്യാഖ്യാതരാമമന്ത്രാർഥം ശിഷ്യേഭ്യശ്ചാതിഭക്തിതഃ .
ദൃഷ്ട്വാഗസ്ത്യം മുനിശ്രേഷ്ഠം സുതീക്ഷ്ണഃ പ്രയയൗ മുനേഃ .. 8..

ദണ്ഡവത്പ്രണിപത്യാഹ വിനയാവനതഃ സുധീഃ .
രാമോ ദാശരഥിർബ്രഹ്മൻ സീതയാ ലക്ഷ്മണേന ച .
ആഗതോ ദർശനാർഥം തേ ബഹിസ്തിഷ്ഠതി സാഞ്ജലിഃ .. 9..

അഗസ്ത്യ ഉവാച

ശീഘ്രമാനയ ഭദ്രം തേ രാമം മമ ഹൃദിസ്ഥിതം .
തമേവ ധ്യായമാനോഽഹം കാങ്ക്ഷമാണോഽത്ര സംസ്ഥിതഃ .. 10..

ഇത്യുക്ത്വാ സ്വയമുത്ഥായ മുനിഭിഃ സഹിതോ ദ്രുതം .
അഭ്യഗാത്പരയാ ഭക്ത്യാ ഗത്വാ രാമമഥാബ്രവീത് .. 11..

ആഗച്ഛ രാമ ഭദ്രം തേ ദിഷ്ട്യാ തേഽദ്യ സമാഗമഃ .
പ്രിയാതിഥിർമമ പ്രാപ്തോഽസ്യദ്യ മേ സഫലം ദിനം .. 12..

രാമോഽപി മുനിമായാന്തം ദൃഷ്ട്വാ ഹർഷസമാകുലഃ .
സീതയാ ലക്ഷ്മണേനാപി ദണ്ഡവത്പതിതോ ഭുവി .. 13..

ദ്രുതമുത്ഥാപ്യ മുനിരാഡ് രാമമാലിംഗ്യ ഭക്തിതഃ .
തദ്ഗാത്രസ്പർശജാഹ്ലാദസ്രവന്നേത്രജലാകുലഃ .. 14..

ഗൃഹീത്വാ കരമേകേന കരേണ രഘുനന്ദനം .
ജഗാമ സ്വാശ്രമം ഹൃഷ്ടോ മനസാ മുനിപുംഗവഃ .. 15..

സുഖോപവിഷ്ടം സമ്പൂജ്യ പൂജയാ ബഹുവിസ്തരം .
ഭോജയിത്വാ യഥാന്യായം ഭോജ്യൈർവന്യൈരനേകധാ .. 16..

സുഖോപവിഷ്ടമേകാന്തേ രാമം ശശിനിഭാനനം .
കൃതാഞ്ജലിരുവാചേദമഗസ്ത്യോ ഭഗവാനൃഷിഃ .. 17..

ത്വദാഗമനമേവാഹം പ്രതീക്ഷൻ സമവസ്ഥിതഃ .
യദാ ക്ഷീരസമുദ്രാന്തേ ബ്രഹ്മണാ പ്രാർഥിതഃ പുരാ .. 18..

ഭൂമേർഭാരാപനുത്ത്യർഥം രാവണസ്യ വധായ ച .
തദാദി ദർശനാകാങ്ക്ഷീ തവ രാമ തപശ്ചരൻ .
വസാമി മുനിഭിഃ സാർധം ത്വാമേവ പരിചിന്തയൻ .. 19..

സൃഷ്ടേഃ പ്രാഗേക ഏവാസീർനിർവികല്പോഽനുപാധികഃ .
ത്വദാശ്രയാ ത്വദ്വിഷയാ മായാ തേ ശക്തിരുച്യതേ .. 20..

ത്വാമേവ നിർഗുണം ശക്തിരാവൃണോതി യദാ തദാ .
അവ്യാകൃതമിതി പ്രാഹുർവേദാന്തപരിനിഷ്ഠിതാഃ .. 21..

മൂലപ്രകൃതിരിത്യേകേ പ്രാഹുർമായേതി കേചന .
അവിദ്യാ സംസൃതിർബന്ധ ഇത്യാദി ബഹുധോച്യതേ .. 22..

ത്വയാ സങ്ക്ഷോഭ്യമാണാ സാ മഹത്തത്ത്വം പ്രസൂയതേ .
മഹത്തത്ത്വാദഹങ്കാരസ്ത്വയാ സഞ്ചോദിതാദഭൂത് .. 23..

അഹങ്കാരോ മഹത്തത്ത്വസംവൃതസ്ത്രിവിധോഽഭവത് .
സാത്ത്വികോ രാജസശ്ചൈവ താമസശ്ചേതി ഭണ്യതേ .. 24..

താമസാത്സൂക്ഷ്മതന്മാത്രാണ്യാസൻ ഭൂതാന്യതഃ പരം .
സ്ഥൂലാനി ക്രമശോ രാമ ക്രമോത്തരഗുണാനി ഹ .. 25..

രാജസാനീന്ദ്രിയാണ്യേവ സാത്ത്വികാ ദേവതാ മനഃ .
തേഭ്യോऽഭവത്സൂത്രരൂപം ലിംഗം സർവഗതം മഹത് .. 26..

തതോ വിരാട് സമുത്പന്നഃ സ്ഥൂലാദ്ഭൂതകദംബകാത് .
വിരാജഃ പുരുഷാത്സർവം ജഗത്സ്ഥാവരജംഗമം .. 27..

ദേവതിര്യങ്മനുഷ്യാശ്ച കാലകർമക്രമേണ തു .
ത്വം രജോഗുണതോ ബ്രഹ്മാ ജഗതഃ സർവകാരണം .. 28..

സത്ത്വാദ്വിഷ്ണുസ്ത്വമേവാസ്യ പാലകഃ സദ്ഭിരുച്യതേ .
ലയേ രുദ്രസ്ത്വമേവാസ്യ ത്വന്മായാഗുണഭേദതഃ .. 29..

ജാഗ്രത്സ്വപ്നസുഷുപ്ത്യാഖ്യാ വൃത്തയോ ബുദ്ധിജൈർഗുണൈഃ .
താസാം വിലക്ഷണോ രാമ ത്വം സാക്ഷീ ചിന്മയോऽവ്യയഃ .. 30..

സൃഷ്ടിലീലാം യദാ കർതുമീഹസേ രഘുനന്ദന .
അംഗീകരോഷി മായാം ത്വം തദാ വൈ ഗുണവാനിവ .. 31..

രാമ മായാ ദ്വിധാ ഭാതി വിദ്യാऽവിദ്യേതി തേ സദാ .
പ്രവൃത്തിമാർഗനിരതാ അവിദ്യാവശവർതിനഃ .
നിവൃത്തിമാർഗനിരതാ വേദാന്താർഥവിചാരകാഃ .. 32..

ത്വദ്ഭക്തിനിരതാ യേ ച തേ വൈ വിദ്യാമയാഃ സ്മൃതാഃ .
അവിദ്യാവശഗാ യേ തു നിത്യം സംസാരിണശ്ച തേ .
വിദ്യാഭ്യാസരതാ യേ തു നിത്യമുക്താസ്ത ഏവ ഹി .. 33..

ലോകേ ത്വദ്ഭക്തിനിരതാസ്ത്വന്മന്ത്രോപാസകാശ്ച യേ .
വിദ്യാ പ്രാദുർഭവേത്തേഷാം നേതരേഷാം കദാചന .. 34..

അതസ്ത്വദ്ഭക്തിസമ്പന്നാ മുക്താ ഏവ ന സംശയഃ .
ത്വദ്ഭക്ത്യമൃതഹീനാനാം മോക്ഷഃ സ്വപ്നേऽപി നോ ഭവേത് .. 35..

കിം രാമ ബഹുനോക്തേന സാരം കിഞ്ചിദ്ബ്രവീമി തേ .
സാധുസംഗതിരേവാത്ര മോക്ഷഹേതുരുദാഹൃതാ .. 36..

സാധവഃ സമചിത്താ യേ നിഃസ്പൃഹാ വിഗതൈഷിണഃ .
ദാന്താഃ പ്രശാന്താസ്ത്വദ്ഭക്താ നിവൃത്താഖിലകാമനാഃ .. 37..

ഇഷ്ടപ്രാപ്തിവിപത്ത്യോശ്ച സമാഃ സംഗവിവർജിതാഃ .
സന്ന്യസ്താഖിലകർമാണഃ സർവദാ ബ്രഹ്മതത്പരാഃ .. 38..

യമാദിഗുണസമ്പന്നാഃ സന്തുഷ്ടാ യേന കേനചിത് .
സത്സംഗമോ ഭവേദ്യർഹി ത്വത്കഥാശ്രവണേ രതിഃ .. 39..

സമുദേതി തതോ ഭക്തിസ്ത്വയി രാമ സനാതനേ .
ത്വദ്ഭക്താവുപപന്നായാം വിജ്ഞാനം വിപുലം സ്ഫുടം .. 40..

ഉദേതി മുക്തിമാർഗോഽയമാദ്യശ്ചതുരസേവിതഃ .
തസ്മാദ്രാഘവ സദ്ഭക്തിസ്ത്വയി മേ പ്രേമലക്ഷണാ .. 41..

സദാ ഭൂയാദ്ധരേ സംഗസ്ത്വദ്ഭക്തേഷു വിശേഷതഃ .
അദ്യ മേ സഫലം ജന്മ ഭവത്സന്ദർശനാദഭൂത് .. 42..

അദ്യ മേ ക്രതവഃ സർവേ ബഭൂവുഃ സഫലാഃ പ്രഭോ .
ദീർഘകാലം മയാ തപ്തമനന്യമതിനാ തപഃ .
തസ്യേഹ തപസോ രാമ ഫലം തവ യദർചനം .. 43..

സദാ മേ സീതയാ സാർധം ഹൃദയേ വസ രാഘവ .
ഗച്ഛതസ്തിഷ്ഠതോ വാപി സ്മൃതിഃ സ്യാന്മേ സദാ ത്വയി .. 44..

ഇതി സ്തുത്വാ രമാനാഥമഗസ്ത്യോ മുനിസത്തമഃ .
ദദൗ ചാപം മഹേന്ദ്രേണ രാമാർഥേ സ്ഥാപിതം പുരാ .. 45..

അക്ഷയ്യൗ ബാണതൂണീരൗ ഖഡ്ഗോ രത്നവിഭൂഷിതഃ .
ജഹി രാഘവ ഭൂഭാരഭൂതം രാക്ഷസമണ്ഡലം .. 46..

യദർഥമവതീർണോഽസി മായയാ മനുജാകൃതിഃ .
ഇതോ യോജനയുഗ്മേ തു പുണ്യകാനനമണ്ഡിതഃ .. 47..

അസ്തി പഞ്ചവടീനാമ്നാ ആശ്രമോ ഗൗതമീതടേ .
നേതവ്യസ്തത്ര തേ കാലഃ ശേഷോ രഘുകുലോദ്വഹ .. 48..

തത്രൈവ ബഹുകാര്യാണി ദേവാനാം കുരു സത്പതേ .. 49..

ശ്രുത്വാ തദാ-ഗസ്ത്യ-സുഭാഷിതം വചഃ
    സ്തോത്രം ച തത്ത്വാർഥ-സമന്വിതം വിഭുഃ .
മുനിം സമാ-ഭാഷ്യ മുദാന്വിതോ യയൗ
    പ്രദർശിതം മാർഗ-മശേഷ-വിദ്ധരിഃ .. 50..

ഇതി ശ്രീമദധ്യാത്മരാമയണേ ഉമാമഹേശ്വരസംവാദേ
അരണ്യകാണ്ഡേ തൃതീയഃ സർഗഃ .. 3..

ഓം
CHECKED BY GURU P.R.IYER
3.5.2024